

Náhorní Karabach

Náhorně-karabašská republika

hlavní město: Stepanakert (51 tis. ob.)

rozloha: 11 458 km²

počet obyvatel: 138 000

hustota zalidnění: 31 ob./ km²

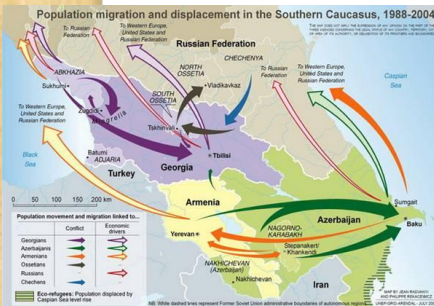
nár. složení: 95 % Arméni

Národy Kavkazu

Zdroj: Wikipedia, dostupné z http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Soubor:Caucasus-etnicni_cs.svg&page=1_cit. [2012-10-30]

Migrační toky obyvatel jižního Kavkazu v letech 1988-2004

Zdroj: Mapping globalization, dostupné z http://qed.princeton.edu/index.php?l=User:Student/Population_Migration_and_Displacement_in_the_Southern_Caucasus_1988_to_2004_cit. [2012-10-30]

Postoj mocností a regionálních mocností

Rusko - do r. 1992 podporuje Ázerbájdžán, poté obrat k Arménii
- obrat zpět k Ázerbájdžánu v roce 1997, snaha získat investice pro ruské těžební spol.

USA - nátlak arménské komunity v USA -> prosadila rezoluci (za útočící stranu označen Ázerbájdžán) -> v roce 2001 (snahy am. firem dostat se k ropě) -> diplomatické ústupky na obou stranách

Turecko - podporuje Ázerbájdžán (nevraživost vůči Arménům, etn. i náb. blízkost k Azerům)

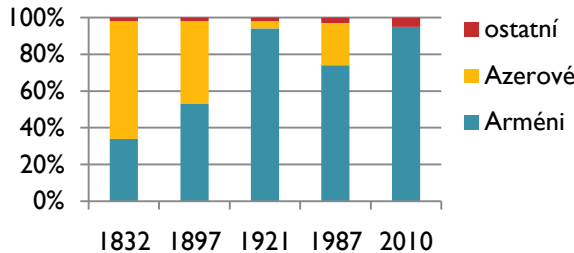
Írán - nejednoznačný postoj (20. mil. populace Azerů v Íránu, obavy ze snahy o připojení, příliv uprchlíků, ...)

Historické příčiny dnešních problémů

- migrace Arménů na východ již od 16. st.
- zesílení migrace po rusko-turecké válce 1828-29 (první masakr Arménů ze strany Osm. Turků)
- podíl Arménů v oblasti neustále stoupal
- po vzniku SSSR obrat (vyšší porodnost Azerů, migrace Arménů do vlastní Arménie)

Vývoj etnického složení Náhorního Karabachu

Průběh konfliktu

- **1985** úsilí Arménů o připojení Náh. Kar. k Arménské SSR
- **únor 1988** vyhánění Azerů a Kurdů z Arménie a Karabachu

- **26. února 1988** první oficiální konflikt

- **1. prosince 1989** Arménská SSR prohlásila jednostranně Karabach za součást své republiky

- **11. ledna 1990** velké protesty v Baku, pogrom na místní arménskou komunitu, následný vpád sovětských vojsk

- **2. září 1991** vyhlásil Náhorní Karabach nezávislost

- **zima 1992** boje se rozhořely naplno (Arménie rychle postupuje)

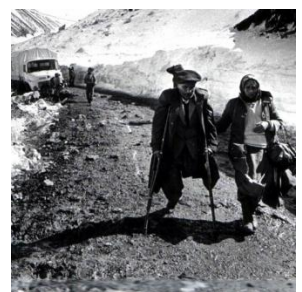
- **květen 1992** obsazení Lačinského koridoru

- **léto 1992** byl již celý Náh. Karabach pod kontrolou Arménů

- **léto 1993** Arméni se zmocňují hraničních oblastí původně ázerbájdžánských oblastí vně Náh. Karabachu

- **zima 1993-1994** neúspěšný protiútok Azerů

- **12. května 1994** v Moskvě podepsáno příměří (trvá dodnes)

Výsledky/důsledky války

- přibližně 23 tis. ázerbájdžánských a 7 tis. arménských obětí
- 800 tis. Azerů a 300 tis. Arménů vyháněno či odešlo dobrovolně
- Arméni ovládli téměř celou původní oblast AO Náhorní Karabach (4388 km²) a obsadili i její okolí (11 458 km²)

Situace dnes

- Náh. Karabach funguje jako nezávislý stát s vlastními úřady v těsném sepětí s Arménií
- Arménie trvá na oddělení Karabachu či jeho spojení s Arménií / Ázerbájdžán trvá na územní celistvosti s co nejširší autonomií
- na přelomu století obnovení mírových jednání (několik schůzek vrcholných představitelů obou států, 2002 Pražský proces)
- 2007 vzplanutí vášni na podzim, **nadále trvá „status quo“**

Zdeněk KRESL
Praha 2012

Zdroj: DITRYCH, O. (2006): Náhorní Karabach a řešení mezinárodních konfliktů podle realisté tradice. Mezinárodní vztahy, 41, 4. s. 27-47. SONGHOMONYAN, A. (2008): Varianty mírového řešení válečného konfliktu v Náhorním Karabachu. Masarykova univerzita v Brně, Brno, 36 s. dostupné z http://is.muni.cz/hil/144922/fss_bf_cit [2012-10-30]. ZÜRCHER, CH, BAEV, P., KOEHLER, J. (2006): Civil wars in the Caucasus. Understanding civil war- volume 2: Europe, Central Asia, and other regions. s. 259-295. SOULÉIHANOV, E. (2007): Konflikt v Náhorním Karabachu. Acta Universitatis Carolinae-Studia Territoralia, 2007, 2007, 2, 10, s. 299-319, dostupné z http://publication.fsv.cuni.cz/publication.php?id=5357_cit [2012-10-30]. LIČÁK, V., FOJTIK, P. (1996): Siaty území světa. Libri, Praha, 935 s. BELL-PALKOFF, A. (2003): Etnické čistky. Praha, 327 s. ŠLACHTA, M., BURDA, T., HOJČEK, M. (2007): Ohnivá napětí ve světě. Nakladatelství české geografické společnosti, Praha, 187 s. ŠAGINJAN, V. (2001): Dějiny Arménie. Nakladatelství Karolínium, Praha, 209 s. BRENTJES, B. (1976): Arménie - Tři tisíce let dějin a kultury. Nakladatelství Východ, Praha, 211 s. BAAR, V. (1993): Zakavkazské republiky I. díl. Atelier Milata, Ostrava, 29 s. BAAR, V. (1993): Zakavkazské republiky 2. díl. Atelier Milata, Ostrava, 25 s. internetové zdroje: Karabach.cz, dostupné z <http://www.karabach.cz>, [2012-10-30]. Karabach.net, dostupné z <http://www.karabach.net>, [2012-10-30]. CIA Fact Book, dostupné z <https://www.cia.gov>, [2012-10-30]